

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

ქართული გონი

(1918-1921)

საქართველოს ეროვნული ბანკი

შემდგენელი: როლანდ სპანდერაშვილი

ფოტო: ზურა ლოცუაშვილი

დიზაინერი: ნატა ყუბანეიშვილი

© ფოტო - საქართველოს ეროვნული ბანკი
თბილისი 2022

ქართული გონი
(1918-1921)

BONS OF GEORGIA
(1918-1921)

1917 წლის თებერვალ-მარტში მომხდარმა რევოლუციამ რუსეთში მონარქია დაამხო. მალევე თბილისში მუშაობას შეუდგა რუსეთის დროებითი მთავრობის მიერ დანიშნული სამხარეო ხელისუფლების ორგანო - ამიერკავკასიის განსაკუთრებული კომიტეტი, ე.ნ. ოზაკომი (Особый Закавказский Комитет), რომელიც რუსეთის დროებითი მთავრობის დამხობის შემდეგ 1917 წლის შემოდგომაზე დაიშალა, 15 ნოემბრიდან კი ახლადშექმნილმა ამიერკავკასიის კომისარიატმა დაიწყო რეგიონის მართვა. თუმცა რეგიონის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა ფრთხილი კიდევ არ იყო გამოყოფილი რუსეთიდან, ემორჩილებოდნენ რა რუსეთის დროებითი მთავრობის დადგენილებებს, იღებდნენ ფულად ნიშნებს რუსეთის სახელმწიფო ბანკისგან, თუმცა დროთა განმავლობაში ფულის მიღება საგრძნობლად გართულდა; ძირითადად თბილისში არსებული რუსეთის სახელმწიფო ბანკის კანტორა მსხვილი კუპიურის რუსულ მანეთებს იღებდა, ხოლო მისი წვრილად დახურდავება და ხალხის მასაში გავრცელება ჭირდა. საზოგადოებაში გამეფებული ამ მწვავე პრობლემის

მოსაგვარებლად, იმისთვის რომ მიმოქცევაში ყოფილიყო სათანადო რაოდენობის ხურდა ფული, ოზაკომმა გადაწყვიტა გამოეშვა თბილისში ქაღალდის ფულის წვრილი კუპიურები: მანეთიანი, სამმანეთიანი, ხუთმანეთიანი და ა.შ., რომლებიც უზრუნველყოფილი იქნებოდა რუსეთის სახელმწიფო ბანკის თბილისის კანტორაში არსებული მსხვილკუპიურიანი ქაღალდის ფულის ნიშნებით. რუსეთში ხელისუფლების გადატრიალებამ და ბოლშევიკების მოსვლამ, იმის მოლოდინი, რომ თბილისი ფულის ახალ პარტიას ისევ რუსეთის მთავარი სახელმწიფო ბანკისგან მიიღებდა, სრულებით გააქრო. თვალნათლივ დადგა საკუთარი ფულის გამოშვების აუცილებლობის საკითხი. გასაგები იყო, რომ საქართველო, ისევე როგორც სომხეთი და აზერბაიჯანი, ვეღარ მიიღებდა ფულს რუსეთის სახელმწიფო ბანკისგან, შესაბამისად, საჭირო იყო დამოუკიდებლად საკუთარი ფულადი ნიშნების გამოშვება. საწყის ეტაპზე უნდა მომხდარიყო დროებითი ფულადი ნიშნების - ბონების - ემისია, სანამ რეგიონში სიტუაცია არ დასტაბილურდებოდა, რათა შემდგომ სახელმწიფო

ვალუტა შემოეღოთ, გამოშვებულ ბონებს კი დროთა განმავლობაში, ნელ-ნელა გამოისყიდდა ამიერკავკა-სიის ხელისუფლება. ჩამოყალიბდა სპეციალური სამხა-ტვრო ჟიური, რომელსაც დაევალა შეერჩია საუკეთესო ესკიზები მომავალი ამიერკავკასიის ბონებისთვის. 1918 წლის იანვრის დასაწყისში ჟიურის მიერ საუკეთესო ბონის კუპიურების ესკიზებად შეირჩა არქიტექტორ გ. მ. ტერ-მიქელიანის მიერ შესრულებული ნამუშევრები.

1918 წლის 29 იანვარს ამიერკავკასიის კომისარიატმა დაამტკიცა დებულება „ბონების შესახებ“, რომელშიც ნათქვამი იყო:

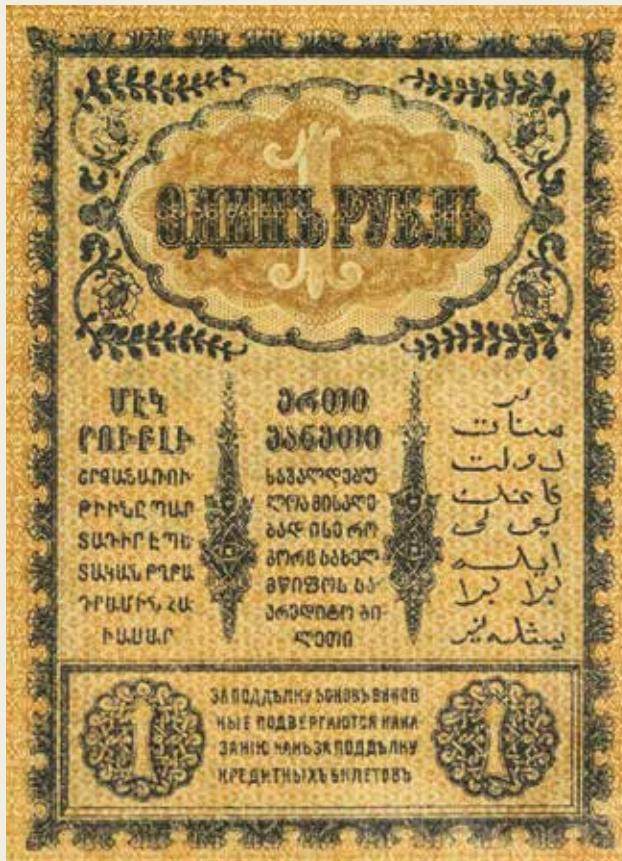
1. „ამიერკავკასიის კომისარიატი უშვებს 100 მილიონ მანეთის ბონებს.
2. ბონები მოქმედებაში იქნებიან დროებით, ვიდრე მოისპობოდეს ის მიზეზები, რომლებიც ქაღალდის ფულის ნაკლებობას იწვევენ. შემდეგ ბონები გაბა-თილდება.
3. ამიერკავკასიაში ბონებს ისეთივე ღირებულება ექ-ნებათ, როგორც ქაღალდის ფულებს. მას მიიღებენ

როგორც საზოგადო დაწესებულებები, ისე კერძო პირები.

4. ბონები გამოიცემა 1 მანეთიანი, 3 მანეთიანი, 5 და 10 მანეთიანი, 50 მანეთიანი და 100 მანეთიანი.
5. ბონები მზადდება ფინანსების სამინისტროს კომის-რის განკარგულებით და გადაეცემა სახელმწიფო ბანკის კანტორას ხმარებაში გამოსაშვებად.
6. თბილისის სახელმწიფო ბანკის კანტორა ბონებს უშვებს ამიერ-კავკასიის სახელმწიფო ბანკის გან-ყოფილების საშუალებით.
7. ბონი არ მიიღება თუ აკლია ნამდვილ ზომის ერთი მესამედი ან ნუმერაცია.

ამიერკავკასიის ბონების გამოშვება 1918 წლის 5 თებერ-ვლიდან დაიწყო. მოგვიანებით: 1, 3, 5, 10, 50 და 100 მანეთის ნომინალის ბონებს 250-მანეთიანი ბონის კუპიურაც შეემატა. ამიერკავკასიის ბონები კურსით რუსული მანეთის პარიტეტული იყო და შესაბამისად თავისუფლად შეეძლო მიმოქცევაში ყოფნა არა მარტო კავკასიის, არამედ მთლიანად რუსეთის ყოფილი იმპე-რიის მასშტაბით.

1 მანეთი. ამიერკავკასიის კომისარიატი. 1918 წელი. 54x78 მმ.
1 Ruble. Transcaucasian Commissariat. 1918. 54x78 mm.

3 მანეთი. ამიერკავკასიის კომისარიატი. 1918 წელი. 65x88 მმ.
3 Rubles. Transcaucasian Commissariat. 1918. 65x88 mm.

5 მანეთი. ამიერკავკასიის კომისარიატი. 1918 წელი. 113x74 მმ.
5 Rubles. Transcaucasian Commissariat. 1918 . 113x74 mm.

ПЯТЬ РУБЛЕЙ

СЕЧЕНИЕ
СРЕДИСТАНЦИИ
С ПЕЧАТЬЮ РИФЛИШК
ГИФЛИШ

БАНКОВСКАЯ
СРЕДИСТАНЦИЯ
С ПЕЧАТЬЮ РИФЛИШК
ЗАРУБЕЖНОГО БАНКА

لست سار
میان ریفليش
سار ایل
در اسلام

5

ЗА ПОДДЪЛКУ БОНОВЪ ВИНОВНЫЕ.
ПОДВЕРГАЮТСЯ НАКАЗАНИЮ КАКЪ ЗА
ПОДДЪЛКУ КРЕДИТНЫХЪ БИЛЕТОВЪ

5

10 მანეთი. ამიერკავკასიის კომისარიატი. 1918 წელი. 120x78 მმ.
10 Rubles. Transcaucasian Commissariat. 1918. 120x78 mm.

50 მანეთი. ამიერკავკასიონ კომისარიატი. 1918 წელი. 141x89 მმ.
50 Rubles. Transcaucasian Commissariat. 1918. 141x89 mm.

100 მანეთი. ამიერკავკასიის კომისარიატი. 1918 წელი. 156x101 მმ.
100 Rubles. Transcaucasian Commissariat. 1918. 156x101 mm.

СТО РУБЛЕЙ

100

100

100

ՀԱՐՄԱՆ ՌՈՒԲԵԼ
ՏՐԵՅԼԻՎԱՐԻ ՎԵՐԱԿՐՈՒ
Է ՊԵՏԱԿԱՆ ԹՐԱՎԻՑԻ
ՀԱՆՈՒՄ

۱۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰
بازاری ایرانی اپریل ۱۹۲۰
کمپانیه بانک ایرانی
با کمپانیه ایرانی

يوز میلیون
دینار کا عدالت
یون لی ایلان
برابر ایشان نہیں

ЗА ПОДДЪЛКУ БОНОВЪ ВИНОВНЫЕ
ПОДВЕРГАЮТСЯ НАКАЗАНИЮ НАКЪ ЗА
ПОДДЪЛКУ КРЕДИТНЫХЪ БИЛЕТОВЪ

100

100

250 მანეთი. ამიერკავკასიის კომისარიატი. 1918 წელი. 166x103 მმ.
250 Rubles. Transcaucasian Commissariat. 166x103 mm.

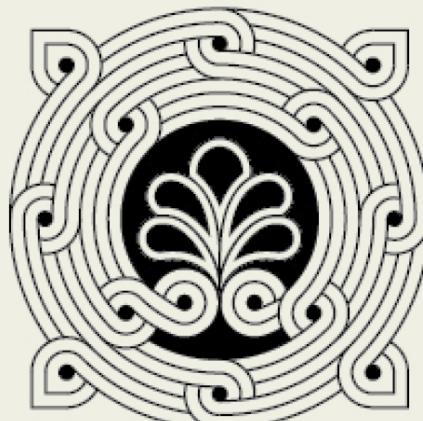
1918 წლის 10 თებერვალს თბილისში მოწვეულ იქნა ამიერკავკასიის წარმომადგენლობითი ორგანო სეიმი, რომელმაც საკმაოდ ხანგრძლივი ყოფილის შემდეგ ამიერკავკასიის რუსეთისგან ჩამოშორების იურიდიული გაფორმება გადაწყვიტა. 9 აპრილს სეიმმა დამოუკიდებლობის დეკლარაცია მიიღო და ამიერკავკასია დამოუკიდებელ, ფედერაციულ რესპუბლიკად გამოაცხადა. კავკასიაში და რუსეთში სამხედრო-პოლიტიკური სიტუაცია მკვეთრად შეიცვალა, ფედერაციაში შემავალი მხარეები სხვადასხვა პოლიტიკური ორიენტაციის მომზრდნენ, რამაც საბოლოოდ 1918 წლის 26 მაისს ამიერკავკასიის ფედერაციული რესპუბლიკის დაშლა გამოიწვია, რომელიც ოფიციალურად 1918 წლის 26 მაისს ფედერაციის სეიმის მიერ გაფორმდა. იმავე დღის საღამოს საქართველოს ეროვნული საბჭომ საქართველო დამოუკიდებელ რესპუბლიკად გამოაცხადა! იმავე სხდომაზე მიიღეს გადაწყვეტილება, ამიერკავკასიის კომისარიატის ბონები, სომხეთისა და აზერბაიჯანის მთავრობებთან შეთანხმებით დროებით მიმოქცევაში დაეტოვებინათ და მისი ემისია განეგრძოთ, რომელსაც გარდავალი ფუნქცია უნდა შეესრულებინა. საქართველომ, სომხეთმა და აზერბაიჯანმა ერთობლივი შეთანხმებით გამოთქვეს სურვილი გაეგრძელებინათ ამიერკავკასიის ბონების ბე-

ქდვა, მიუხედავად ამიერკავკასიის რესპუბლიკის გაუქმებისა. საქართველოს მმართველ წრეებში კარგად ესმოდათ ამიერკავკასიის იმ ერთიანი ვალუტის - ამიერკავკასიის ბონის - არსებობის აუცილებლობა, რომელიც ფინანსურად აერთიანებდა ამ სამ ახლად წარმოქმნილ სახელმწიფოს. 1918 წლის ივლისის მიწურულს ამიერკავკასიის სამივე რესპუბლიკის წარმომადგენლები შეთანხმდნენ, რომ, სანამ საკუთარ ფელად ერთეულებს შემოიღებდნენ, შეენარჩუნებინათ ამიერკავკასიის ერთიანი ბონი, რის განსახორციელებლადაც და გამოშვებული ბონის კურსის გასამაგრებლად უნდა მიეღოთ შესაბამისი ფინანსურეკონომიკური ზომები:

1. მკაცრად უნდა განესაზღვრათ ამიერკავკასიის ბონის გეგმაზომიერი და მიზანმიმართული ემისია და განეხორციელებინათ ფუფუნების საგნების იმპორტი საზღვარგარეთის ქვეყნებიდან ამიერკავკასიაში;
2. არ უნდა დაეშვათ კაპიტალის უცხოეთში გადინება;
3. მაქსიმალურად უნდა შეეზღუდათ რუსეთის „სახელმწიფო საკრედიტო ბილეთების“ მიმოქცევა ამიერკავკასიაში და გაეტარებინათ ბრუნვიდან მათი თანდათანობით ამოღების ზომები;
4. საქონლის ექსპოტს ამიერკავკასიიდან უცხოეთში

საფუძვლად უნდა დასდებოდა ან სამაგიერო საქონლის იმპორტი უცხოეთიდან, ან აქედან გატანილ პროდუქციაში აღებული ვალუტა სახელმწიფოს უნდა გადასცემოდა;

5. უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის პრეროგატივა მხოლოდ სახელმწიფო დაწესებულებებს უნდა ჰქონოდათ, ხოლო მისი საკურსო თანაფარდობა ამიერკავკასიის კომისარიატის ბონებთან შეფარდებით უნდა დადგენილიყო სამივე რესპუბლიკის შეთანხმების საფუძველზე;

ამიერკავკაზიის ბინების გამოცხადების განგრძლივია.

I. ნება მიეცებ მთავრობას გამოხვევს ხაქარეველის ჩეხპუბლიკის ხატირობისათვის ამიერკავკაზიის ბინები კიდევ ახლ მიეკინ ზე-ნეოთა.

2. შესახები თანხა გამოიყეს ხომხელის და აზერბეკიანის ჩეხპუბლიკისათვის და მიეცებ მთა, რომა გახახეცებულ ჩეხპუბლიკის მთავრობაზე შესახებ ხელშეკრულებას დახლებენ ხაქარეველის მთავრობისათვის. აზერბეკიანის ჩეხპუბლიკის კრია მიეცებ აგრძელებ ამა წლის იანვრის 30-ს ემისიიდან მიუღებელი ითხმით მიეკინ ზამ-ვაკეც ხალანად ხელშეკრულებას ხევ მთაწერს.

3. ნება მიეცებ მთავრობას ამ განინის პირველია და შეკრის მთხელი მისხმენებული განმანიშვნისათვის შესახერად გააღინი ამიერკავკაზიის ბინების კიდეობა.

4. ევერეიტ ეხე შეის ძალაში დღიდან მიეცებია დამჩენე-ბელი კოდების მიერ.-

1919 წ. აპრილი II.

დამოუკიდებლობის გამოცხადებისათვის საქართველოში მეფის რუსეთის დროინდელი „სახელმწიფო საკრედიტო ბილეთები“, რუსეთის დროებითი მთავრობისა ფულის ნიშნები და ამიერკავკასიის კომისარიატის ბონები ტრიალებდა, გარდა ამისა ზოგიერთი თვითმმართველი ქალაქი და ორგანიზაცია საკუთარი ფულის ნიშნებს უშვებდა, რომელთა მიმოქცევის არეალი ლოკალური იყო. ამიერკავკასიის რეგიონში არსებულმა მრავალმა ფაქტორმა, განაპირობა ფინანსური ერთიანობის დროებითი შენარჩუნება, თუმცა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მესვეურები დამოუკიდებლობის დასაწყისიდან ცდილობდნენ დამოუკიდებელი ფულად-საკრედიტო სისტემის შექმნას, 1918 წლის მაისის ბოლოდან საქართველოს სახელმწიფო ცდილობდა საგარეო კრედიტის აღებას უცხოურ ვალუტაში, რომლის საფუძველზეც შეიქმნებოდა ქართული ვალუტა, თუმცა აღნიშნული ვერ მოხერხდა. წლის ბოლოს კი სომხეთ-საქართველოს სამხედრო კონფლიქტმა საბოლოოდ გადააწყვეტინა ქვეყნის მთავრობას გამოეშვათ სახელმწიფო ხაზინის 5% მოკლევადიანი ვალდებულებები, რომლითაც მოხდებოდა მოსახლეობიდან ნაღდი ფულის მასის ამოღება.

1919-1920 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტში აღნიშნული იყო, რომ საქართველოს დემოკრატიული

ხაქარეველის დამჩენებელი კრების
თავმშენების კურსი ა მ ხ ა ნ ა გ ი ს ჭ. შოთა რუსთაველი

ხაქარეველის ჩეხპუბლიკის მთავრობის
თავმშენების გ რ ა მ ა ნ ს ჭ. შოთა რუსთაველი

ი. რ ა მ ა ნ ს ჭ. შოთა რუსთაველი

რესპუბლიკის მთავრობამ 1918 წლიდან საზოგადოების ნდობის მოსაპოვებლად გადადგა ნაბიჯები: ა) განსაკუთრებულს დადგენილებით აღიარა, რომ არავითარ იძულებით სესხს ადგილი აქ ექნება საქართველოში. ბ) გამოაცხადა, რომ ყველას, ვინც საკრედიტო დაწესებულებაში ფულს მიაბარებს, უკანვე დაუბრკოლებლად დაუბრუნდება. ამას შედარებით კარგი შედეგი მოჰყვა. თუ ერთი წლის წინად სახელდახელო ანგარიშზე ფული თითქმის სრულად არ შედიოდა, ამ წლის პირველი მაისისთვის ახლად შემოსული ნაღდი ფული 25 მილიონ მანეთს აღემატებოდა მარტო ტფილისში. თუმცა რეალურად მთავრობის პროექტი - სახაზინო ობლიგაციების სახით ფულის მასის მოზიდვა წარმატებულად ვერ განხორციელდა, რასაც ასე იგონებდა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრი კონსტანტინე კანდელაკი: „ყველა ქვეწები, ძველიც და ახალიც, სესხით ცხოვრობდა. შინაური სესხის აღება არ მოეწყო, თუმცა ეს ხელისუფლებამ სცადა. საქართველოს სომხეთთან ომის დროს ხაზინა დოდ გაჭირვებას განიცდიდა, ფული არ იყო და არც უფლება იმის გამოშვების. რესპუბლიკის მთავრობამ დროულად დაინახა შინაურ სესხის საშუალებით ქაღალდის ფულის საზოგადოებიდან ამონურვა. ამ დანიშნულებით გამოცა მოკლე ვადიანი სესხი ხაზინის 5% ობლიგაციების

საქართველო
სახალხო კანონი

მუნიციპალიტეტი
მდგრადი 1918 წ.

იქან
მდგრადი

მერია მართველობის
რეგისტრი 7 რეგისტ.

10240/

საქართველოს ჩეხისპილის მთავრობას:

სახელი შოთავა-ვალიან სეს-
ჩის პრივატის შეხარება.

ცინანსოდ ზონისძრის ამხანავის შოთავ-
ნიშის გამო, რიმეფიც შოთავა-ვალიან სესხის
აღმას შეკეტა, უკრიბება, რომ კონგრეს
ამის საწინაურმდევი არა აქვთ რა ტა, შეჩი-
კის, ამ ხაფიხანხი ღონისძიებების სახარებ-
ებიდ ხელის, თუ რომ მთავრობას აუკა სა-
ვარდვილი იყენის, რომ ამ განჩხავდ სესხის
განიკიცევამა შესაძლებელია ამ გამარჯ ჩემი.
ამასთან კონგრესი ხატირო ხელის
გაციმით, რომ , აუ ეს პრივატი შოთავა იქ-
მდება, ცინანსოდ სამინისტროს ენა დავა-
დოს, რომ მას შესხვერი თაღარიტი ღამისის,
რათა სესხი თავ-თავის უაღარე აკითხებდა
გადასიც იქმნეს ხატირის მიერ. წინააღმდევ
შემოგვარი, ც. ა. ა. ს. თავარიტი არ იქ-
მდება, მიღებდი, ამ სესხს უკავ ხამი. თუმ
შემდევ სრულიად მოკლეობა: რიცხვები.

სახელმწიფო კონგრესი
9. 2. 1918

საქართველო მთავრობის მოხსენება

სახით, სულ 50 მილიონ მანეთის. სესხის სრულებით
ვერ მიაღწია თავის დანიშნულებას და ვერ ვიტყვით,
რომ ამის მიზეზი საზოგადოების უნდობლობა იყო ამ
სესხის გამომცემ ხელისუფლების მიმართ: რა იყო
მიზეზი სესხის გაუნაღდებლობის? ამის უმთავრესი
მიზეზი ის იყო, რომ ჩვენი საზოგადოების ფართო
წრეები სრულიად არ იყო შეჩვეული ასეთ საქმეს, ეს
მისთვის სრულიად ახალი მოვლენა იყო - სესხზე ხელის
მოწერა, სარგებლიან ქადალდების შეძენა! ამ მხრივ
არამც თუ უმაღლესად განვითარებულ ფინანსიანდიაში,
არამედ ლიტვაში, ესტონიაში, პოლონეთში უფრო
ხელსაყრელი პირობები იყო რადგან საზოგადოება
უფრო შეჩვეული იყო ფულის ბანკში შენახვასაც და
სარგებლიან ქადალდების შეძენასაც ე. ი. სესხის და-
ფარვას. მაგრამ სესხის განაღდებას ხელს უწყობენ
უმთავრესად ბანკები, მათ დაუხმარებლად სახელმწიფო
სესხის განაღდება შეუძლებელია. აი ეს დახმარება,
ჩვენში არსებულ ბანკების დიდი უმრავლესობიდან
და უფრო გავლენიანებისაგან, ჩვენ გვაკლდა. რატომ -
ამის შესახებ ახლა არ არის საჭირო განმეორება იმის,
რაც მე წინად უკვე აღვნიშნებ: ბალტიის ქვეყნებში და
პოლონეთში ბანკების დიდი უმრავლესობა არ ყოფილა
ადგილობრივ თუ ეროვნულ ინტერესებს მოკლებული,
როგორც ეს იყო ჩვენში."

სახელმწიფო კონგროლის მოხსენება საქართველოს მთავრობისადმი
სახაზინო ვალდებულებების შესახებ.

პანონი

მოკლე ვადიანი 5% სახელმწიფოს ხაზინის ვალდებულების გამოცემისა

1. ფულის ტრიალის გასაადვილებლად და სახელმწიფოს არაჩვეულებრივი ხარჯის დასამაყოფილებლად მიეცეს რესპუბლიკის მთავრობას უფლება გამოსცეს ორმოცდათი მილიონი (50.000.000) მანეთის 5% მოკლე ვადიანი სახელმწიფოს ხაზინის ვალდებულებანი ერთი წლის ვადით.
2. ვალდებულებანი უნდა იყოს უსახელო და დაყოფილი შემდეგ კუპიურებად: 5000, 1000, 500, 100 და 25 მანეთიანებად. შენიშვნა: თუ მსურველი გამოჩნდა 5000 მანეთიანი და 1000 მანეთიანი ვალდებულებანი შეიძლება გადაკეთდეს სახელდებულ ვალდებულებად და ჩაიწეროს ტყილისის ხაზინის წიგნებში.
3. აღნიშნულ ვალდებულებათა სარგებელი განთავისუფლებულ იქნეს სახელმწიფო გადასახადისაგან.
4. ვალდებულება გაიცემა და მიიღება ხაზინაში ყოველივე შემოსავალ-გასავალის დასაფარავად აგრეთვე საწინაარადაც.
5. ვალდებულებათა შეძენა შეიძლება სახელმწიფო ბანკის კანტორასა და განყოფილებაში, რესპუბ-

ლიკის ხაზინებში და ყოველ კერძო საკრედიტო დაწესებულებაში.

6. ვალდებულების მქონებელს სარგებელი მიეცემა ნინდანინ დღიდან მისი შეძენისა.
7. ვალდებულების სარგებლის დასაფარავად შეტანილ იქნეს რესპუბლიკის 1919 წლის ხარჯთაღრიცხვაში ორ მილიონ ნახევარი (2.500.000) მანეთი.
8. გაეხსნას ფინანსთა მინისტრს ვალდებულებათა გამოსაცემის ხარჯის დასაფარავად კრედიტი ასი ათასი მანეთისა (100.000), რაცა შეტანილ იქნეს 1919 წლის ხარჯთაღრიცხვაში.
9. ფინანსთა მინისტრს მიენდოს კანონის განსახორციელებლად სათანადო ინსტრუქციების გამოცემა თანახმად ამა კანონისა და საკრედიტო წესდებისა.
10. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან მისი მიღებისა პარლამენტის მიერ.

1918 წლის 24 დეკემბერი.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე: ნ. ჩხაიძე
საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე:
ნ. ჭორდანია

ფინანსთა სამინისტროსაცემა.

ფინანსთა სამინისტროსაცემა და სახუმშემკვეთის აუ წერებული ხარჯების და-
მომკიდებულების, თითომნაც საგრაფიკოს პაროგონის დადგენილობრივ, რესპუბლიკუ-
მისირობა სუმ 50,000,000 მანგის 5 პროცენტის მიუღებ კუდინ სახუმშემკვეთის ხარჯების
კალებულებათა ერთი წლის ვადით (ეს დღი 15 აპრილი 1920 წ.).

ვალდებულება უსახლილია და დაყიდულია შემდეგ კუნიკურტაცია: 5.000 პ.მ., 1.000 პ.,
500 პ., 100 პ.ნ. და 25 პ.ნ.

ეს მუნიციპალიტეტი, ესახლი კალდებულებინი 5.000 პ.ნ. და 1.000 მანეთა-
ნები შეიძლება გადაკუთხდეს სახელმისათხალის ვალდებულებათ, რაც უნდა ჩიტეროს ტუოლისის
ხაზის დაკრძალით.

ანიმინურ ვალდებულებათა სარგებელი კონფიდენციალურობა დატენიციელ ვადისაბა-
ლისად.

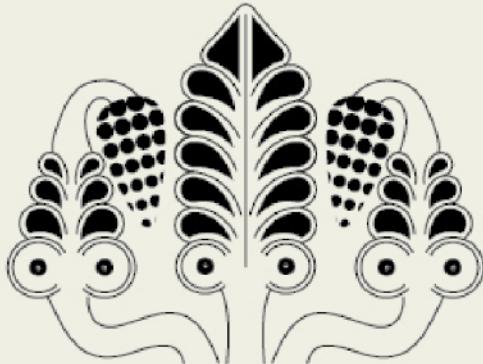
ვალდებულება გაიკენა და მიღების ხაზისაში კუცელები შემოსავალ განაულის დასაფუ-
რისებრ და აგრეთვე სტინგრანატი.

ვალდებულების შექმნა შეიძლება მომავალ ნაღდ კულით.

ვალდებულებათა შექმნა შეიძლება იანგის 15 დღის სახუმშემკვეთის მანები, რესპუბლიკუ-
მისია სახინდნი, კრის მაკებში, და საკულტო კონსერვატორიში. 19 9-1

50 მილიონი მანეთის ღირებულების ფასიანი
ქაღალდების ემისია ასე გადანაწილდა:

1. 5000 მანეთიანი - 5 მილიონი მანეთის ღირებულების;
2. 1000 მანეთიანი - 10 მილიონი მანეთის ღირებულების;
3. 500 მანეთიანი - 10 მილიონი მანეთის ღირებულების;
4. 100 მანეთიანი - 15 მილიონი მანეთის ღირებულების;
5. 25 მანეთიანი - 10 მილიონი მანეთის ღირებულების;

მოსახლე ვადიანი შე ხახულმწიფოს ხაზის ვადაცემის გამოყენისა.

I. დეკის ყრილის განხალვილებაზე და ხახულმწიფოს არა ჩვეულებრივის ხარების დახატვაში მიერთოდა მოქალა ჩემის ჩემის გამოსახულის გამოსახულის არა მიერთოდა არა მიერთოდა /50.000.000/ ვადების 5% მიკვეთ ვადიანი ხახულმწიფოს ხაზის ვადაცემის გამოყენისა და მისი მიზანი.

2. ვადაცემების არა უკის გახახვა და მიერთოდა მიმდევ ვადაცემის 5.000 მან., 1000 მან., 500 მან., 100 მან. და 25 მან- გონიერია.

შენიშვნა: აკ მხედველი აღმოჩნდა 5000 გ. და 1000 მანერის უხახვის ვადაცემების შეიძლება გადაკეთება ხახულმწიფის ვადებ- შეცვებაზე და ჩატარების დროის ხაზის წიგნიში.

3. დანიშნულ ვადაცემებისთვის ხაზის განვითარების განვითარების გადახახვისამდენი.

4. ვადაცემები გამოიმა და მიიღება ხაზის კოვენცია მე- მიმდევ-გახახვის გახაგარავად და აგრძელება ხაზინებისად.

5. ვადაცემების შემცნება მეორების ხახულმწიფოს ხაზის კონ- კრიტისა და განკუცილების, ჩემის გადახახვის ხაზინებში და ყოველ კერ- ძალის ხატვის გამოცემის გადახახვისამდენი.

6. ვადაცემების მეორების ხაზებით მოქალა წინდაწინ დღიდან შემცნობა.

7. ვადაცემების ხარისხის გახაგარავად შეფანიდ იქნება ჩემ- პებრის I 1919 წლის ხარისხის გადახახვისამდენ არ მიიღონ ნახვარი /2500000/ გან.

8. გამოხატა მინისტრის ვადაცემების გამოყენის ხაზ- ჭის გახაგარავად კრეიტი ახო თავის მანერის /100000/, რაც გამოხატა იქნება I 1919 წლის ხარისხის გადახახვისამდენი.

9. მინისტრი მინისტრის მოქალა კანონის განხახორიცვებისა და ხაზინის ინსტაციების გამოყენის განხახორიცვებისა და ხაზინის წესებისა /ჩემის კანონის კრებული გ. II ნაწილი

შემცნება, გან. შემცნება ის შესახებ 104 მეტრის /.
IO. ეს კანონი მიეთა მეტა შესახებ სის მოქალა
გენერალ შეკრ.

I 18 წ. მიერთოს 24.

ხახულმწიფის ვარდაშენის
• ა 3 8 1 2 8 0 6 3 5 ჩემ.

ხახულმწიფის რეგისტრის მიერთოს
• ა 3 8 1 2 8 0 6 3 5 შემ.

იურიდიკ ხაზის

მისამართი გ. გურიაშვილი

БЮДЖЕТНАЯ КАПИТАЛНАЯ ГРУЗИСКОЙ РЕСПУБЛИКИ № 25 · 1.

Установлен 1 января 1919 г.

25 მან.

თბილისი, 15 იანვარი 1919 წ.

ფინансისა მინისტრი

კადა 1 იანვარი 1920 წ.

სპეციალური რესპუბლიკის ხაზისის 5% მოპლუ გადისნი გელიშულება.

ამ ვალდებულების წარმომდგენს საქართველოს რესპუბლიკის ხაზის
1920 წ. 1 იანვარს მის ექვმ 196 და 670 განათს.

მისამართი 6-7 ავგუსტი

0-006285

სარგებელი ემსახური წინდაჭინ და 5% გადახახადისგან განთავისუფლებულია.

25

BON DU TRÉSOR DE LA REPUBLIQUE DEMOCRATIQUE DE GÉORGIE N° 25. მან.

25

25 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახაზინო ვალდებულება. 1919 წელი. 325x123 მმ.
25 Rubles. Treasury Bonds of The Democratic Republic of Georgia. 1919. 325x123mm.

СЕБИЧАВНЫЙ БАНКНОТЫ ГРУЗИНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ 100 1.

Министерство - Министр 100 1.

100 ბაზ.

თბილისი, 15 იანვარი 1919 წ.

ფინანსთა მინისტრი

გ. დ. 1 იანვარი 1920 წ.

სბმბრივებრის რესეუბრის ხაზინის 5% მომაღება გაღიან გაღდებულება.

ამ ვალდებულების ჭარმომდგენს საქართველოს ოქსპედიტორის ხაზინა
1920 წ. 1 იანვარს მისცემს ას განვითა.

დ. 148620

სარგებელი ეტაკეა წინდაწინ და 5% გადახახადისგან ტანთავისეტლებულია

Bon du TRÉSOR de la République GÉORGIAINE à CENT rubles.

Banqueur n° 1 Janvier 1920.

100

100

131841

100 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახაზინო ვალდებულება. 1919 წელი. 325x123 მმ.
100 Rubles. Treasury Bonds of The Democratic Republic of Georgia. 1919. 325x123mm.

შემართვულის რესერვის ხაზინის 5% მობლაგის გადიანი გელათის შემართვულის 500 რბა.

500 რბა.

თბილისი, 15 იანვარი 1919 წ.

ფინანსთა მინისტრი *J. Japaridze*

ვადა 1 იანვარი 1920 წ.

სპეციალური საქართველოს ხაზინის 5% მობლაგის გელათის გელათის შემართვულის
ამ ვადებულების უარმომდგენს საქართველოს რესპუბლიკის ხაზინა
1920 წ. 1 იანვარს მისცემს ხუთას მანათს.

8- 05911

Bon du TRÉSOR de la République GÉORGIAINE de 500 roubles.

Réimburseable le 1 Janvier 1920.

შთაგრობის თავმჯდომარე 6. იანვრი 1919

500 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახაზინო ვალდებულება. 1919 წელი. 325x123 მმ.
500 Rubles. Treasury Bonds of The Democratic Republic of Georgia. 1919. 325x123 mm.

ОБРАЗЕЦ КАПИТАЛА ГРУЗИНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ НА 1000

ЧИСЛОМ 100 Г.

1000 რაბ.

ესტა 1 იანვარი 1920 წ.

სპეციალუროს რესერვის ხაზის 5% მოგლე კადიანი ვალიუტუმება.

ამ ვალიფებულების წარმომდგენს საქართველოს ოქანუბლივის ხაზის 1920 წ. 1 იანვარს მისცემს ათას ზანათს.

თბილისი, 15 იანვარი 1919 წ.

მთავრობის თავმჯდომარე 6. ი. მუხრან

ფინანსთა მინისტრი

δ- 01208

სარგებელი ვალიუტა წინდაწინ და 5% გაფახანათისგან განთავისევილებულია

1000

BON DU TRÉSOR DE LA RÉPUBLIQUE GÉORGIENNE EN MILLE RUBLES
RÉPUBLIQUE DE GÉORGIE

1000
20210

1000 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახაზინო ვალიდებულება. 1919 წელი. 325x123 მმ.
1000 Rubles. Treasury Bonds of The Democratic Republic of Georgia. 1919. 325x 123 mm.

Облигация Центрального банка Грузинской Республики на 5000 лари

Установлена 1 января 1921 г.

5000 лари.

одобренена, 15 января 1919 г.

Юрий Чубаров

Бон du TRÉSOR de la République GÉORGIENNE de 5000 rubles
Rémunération le 1 Janvier 1921.

ვადა 1 იანვარი 1920 წ.

სსგბრტგულოს რესპუბლიკის ხაზინის 5% მოგრუ ვაღიანი გელიშეულის.
ამ ვაღიდებულების წარმომდგენს საქართველოს რესპუბლიკის ხაზინა
1920 წ. 1 იანვარს მისცემს ხუთი ათას მანეთს.

5000

ბ-0213

სარგებელი ეძღვია წინდაუინ და 5% ვადახახადისგან განთავისუფლებულია.

5000

5000 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახაზინო ვალდებულება. 1919 წელი. 325x123 მმ.
5000 Rubles. Treasury Bonds of The Democratic Republic of Georgia. 1919. 325x 123 mm.

საქართველოს ხელისუფლება ხედავდა, რომ ამიერ-კავკასიაში არსებული არასტაბილური სიტუაციის გამო ამიერკავკასიის ბონების ემისიას დიდ-ხანს ვერ შეძლებდა და ამიტომ მისი მაქსიმალური გამოყენებით შესაბამისი ნიადაგი უნდა მომზადებინათ დროებითი ქართული ფულის ბონისათვის, ხოლო ეროვნულ ვალუტაზე კი ეკონომიკის გაფანსალების შემდეგ გადავიდოდნენ. ამისათვის გადაიდგა კონკრეტული ნაბიჯები, კერძოდ: 1918 წლის ივნისში დაარსდა „ქართული ფულის ფონდი“, რომელიც მომავალი ქართული ფულის ნიშნებისთვის სტაბილური კურსის ერთ-ერთი გარანტი უნდა გამზადარიყო. ფონდის შემომწირველთა სია საკმაოდ ფართო იყო: მწერლები, ხელოვნების სფეროს ნარმომადგენლები, სამხედრო მოღვაწეები, სასულიერო პირები, ვაჭარ-მრეწველები. საქართველოს მომავალი ფულის საქმეს დანაზოგებისა და ძვირფას ლითონის ნივთებს სწირავდნენ, მათ შორის იყო საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი კირიონიც.

ქართული ფულის ნიშნების დიზაინის შესაქმნელად მუშაობა ასევე 1918 წლის ივნისში დაიწყო. გაიმართა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ბონების ესკიზის შესარჩევი კონკურსი, რომელსაც საქართველოს ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროს სახელმწიფო ქადალდების დამამზადებელი ექსპედიცია ხელმძღვანელობდა.

სახელმწიფო ქაღალდების დამამზადებელი ექსპედიციის შენობა.

ამავდროულად მიმდინარეობდა დისკუსია საქართველოში დროებითი ფული გამოეშვათ თუ ეროვნული ვალუტა? ამ საკითხის გადაწყვეტას მთავრობისა და პარლამენტს ასე სთავაზობდა კონსტანტინე კანდელაკი: „დადგა დრო საკუთარი ფულის ნიშნის აუცილებლობის შესახებ...“

ჩვენ ვფიქრობთ ნამდვილ ფულის გამოცემა ახლა შეუძლებელია, რადგანაც არც ვალუტა გვაქვს, ვალუტის საკითხიც მთელ მსოფლიოში დიდ კამათს იწვევს დღევანდელი ფულის საკითხის მდგომარეობის გამო და არც ანინდელი ჩვენი ეკონომიკური ვითარება გვიწყობს ხელს ნამდვილი ფულის გამოშვებისათვის, ამნაირად ისევ საქართველოს ბონზედ უნდა შევჩერდეთ“

1919 წლის 11 ივლისს, დამფუძნებელი კრების 35-ე სხდომაზე მიიღეს დეკრეტი N101 „საქართველოს რესპუბლიკის ბონების გამოცემის“ შესახებ, რომელიც გვამცნობდა:

1. ნება მიეცეს საქართველოს მთავრობას გამოსცეს საქართველოს რესპუბლიკის ბონი სამასი მილიონის შანეთისა.
2. საქართველოს რესპუბლიკის ბონი გამოიცეს დროებით, ვიდრე შემოღებულ იქნებოდეს საქართველოს რესპუბლიკის საკუთარი ფული, რომლის საშუალებით ბონი გამოყიდულ უნდა იქნეს.
3. საქართველოს რესპუბლიკის ბონი უზრუნველყო-

ფილია საქართველოს რესპუბლიკის მთელი ქონებით.

4. საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრებში საქართველოს რესპუბლიკის ბონის მიღება სავაჭდებულოა რუსეთის ფულის ნიშნებისა და ამიერკავკასიის კომისარიატის ბონის თანაბრად.
5. საქართველოს რესპუბლიკის ბონი გამოიცეს ერთის, სამის, ხუთის, ათის, ოცდახუთის, ორმოცდაათის, ასის და ხუთას მანეთის კუპიურებისა.
6. საქართველოს რესპუბლიკის ბონი დამზადებულ უნდა იქნეს ფინანსთა მინისტრის განკარგულებით და გადაეცეს ტფილისის ხაზინას შესანახად და ხმარებისათვის გამოსაშვებად.
7. საქართველოს რესპუბლიკის ბონი, რომელსაც აკლია ერთი მესამედი, ან ერთ-ერთი ხელ-მონაწერი, ან ნომერი, უვარგისად ჩაითვლება და არ მიიღება.
8. ყალბი ბონის დამზადებისა ან გასაღებისათვის დამნაშავე დაისჯება სისხლის სამართლის წესით.
9. დეკრეტი ესე ძალაში შედის დღიდან მისი მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ.“

დაიწყო ახალი ეტაპი ქართული სახელმწიფოს ისტორიაში. ბონის გამოშვების პირველი პერიოდისათვის საზოგადოებაში გაურკვევლობამ იმატა, მიზანმიმართულად მოქმედებდნენ პროვოკატორები და საკმაოდ დიდი ძალისხმევა და მიზანმიმართული ნაბიჭი დას-

ჭირდა საქართველოს მთავრობას რომ ქართულ ბონს ღირსეული ადგილი დაემკვიდრებინა და საზოგადოების ნდობა მოეპოვა, რადგან როგორც მთავრობის მესვეურნი აღნიშნავდნენ: „ოქროს საფეხმველს მოვლებულ ქაღალდების ფულს ამაგრებს საზოგადოების ნდობა, სახელმწიფო რეენიმის სიმტკიცე, ეროვნული შეგნება და დისციპლინა - სხვა არაფერი“.

ბონის გამოშვების პერიოდს იხსენებდა კონსტანტინე კანდელაკი:

„საქართველოსბონის“ გამოშვებისთვის დანიშნულ დღეს დილიდანვე აუარებელი ხალხი მიაწყდა სახელმწიფო ბანკის კარებს, ბევრი მათგანი ალბათ რაიმე სკანდალის მოლოდინში. ხოლო დიდი იყო გაკვირვება, როცა ბანკის კარებზე სრულიად მოულოდნელი განცხადება წაიკითხეს: „საქართველოს ბონი თავისუფლად ხერდავდება რუსეთის საკრედიტო ბილეთებზე და ამიერ-კავკასიის ბონებზე“ და იმის დასამტკიცებლათ, რომ ეს განცხადება უბრალო დეკლარაცია არ იყო, კასირები ეკითხებოდნენ კლიენტებს: „რომელი ნიშნით გსურთ ფულის მიღება - ქართულით, „ნიკოლოზის“ თუ ამიერ-კავკასიისო“. ასეთი წინადადება მით უფრო გასაკირი იყო კლიენტებისთვის, რომ „ნიკოლოზის“ ფული დიდი ხანია სავსებით გამქრალიყო ბაზრიდან და მხოლოდ შავ ბაზარზე თუ იშოვნებოდა იგი. კერძო კლიენტების

უმრავლესობა, რა თქმა უნდა, ძველი ფულის ნიშნებს თხოულობდა და მხოლოდ მცირე ნაწილი საქართველოს ახალ ფულს, ბევრი მათგანი უფრო ცნობის მოყვარეობით. პირველ დღეს სახელმწიფო ბანკიდან გაიტანეს ამიერ-კავკასიის ბონის და რუსეთის ძველი საკრედიტო ბილეთების დაგროვილ რეზერვის დიდი ნაწილი, მეორე და მესამე დღეს უფრო და უფრო ნაკლები და დაახლოებით ათი დღის შემდეგ ბანკის კლიენტურას არც კი აინტერესებდა, თუ რომელი ნიშნით მისცემდენ მას ფულს - საქართველოს, ამიერ-კავკასიის ბონის თუ რუსეთის. ხმა გავარდა, საქართველოს ახალი ფულის და წინადარსებულრუსისდამიერ-კავკასისფულისნიშნებს შორის მართლა არაფერი განსხვავება ყოფილაო! და ეს ხმა საკმარისი იყო, რათა საზოგადოებაში არსებული შიში გამქრალიყო და საქართველოს ბონს საზოგადოება ნდობით მოპყრობოდა“

1919 წლის 11 ივლისიდან გამოიცა 300 მილიონი მანეთის ღირებულების 1, 3, 5, 10, 25, 50, 100 და 500 მანეთის ნომინალის ბონები, რომელთაც მალევე შეემატა 50-კაპეკიანი(კაპიკიანი) ქაღალდის ხურდა ფული, ხოლო 1920 წლიდან - უკვე 1000 მანეთის ნომინალის ბონი, 1921 წლის იანვრიდან კი 5000 მანეთის ნომინალი. ქართული ბონის დიზაინის ავტორები იყვნენ, ქართული სამხატვრო სკოლის გამორჩეული წევრები: იოსებ შარლემანი, დიმიტრი შევარდნაძე და პენრიკ ჰერიკესკი.

სახელმწიფო ბანკის შენობა.

50 კოპეკი. საქორთველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 57x39 მმ.
50 kopeks. Democratic Republic of Georgia. 1919. 57x39 mm.

1 მარეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 77x53 მმ.
1 Ruble. Democratic Republic of Georgia. 1919. 77x53 mm.

3 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 89x60 მმ.
3 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1919. 89x60 mm.

3

TROIS RUBLES
AYANT COURS
OBLIGATOIRE AU
MÊME TITRE QUE LES
BILLETS DE CREDIT
RUSSE

ԵՎՅԱ ՑԱՅՑԱ

3

ТРИ РУБЛЯ
ИМЪЕТЬ ХОЖДЕ-
НИЕ НАРАВНЪ СЪ
РОССІЙСКИМИ
КРЕДІТНЫМИ
БИЛЕТАМИ

ՀԱՅՈ ՃԵԲԵ ԳԱՅՆԱԳԱՅՆԵՐԸ ՅԵ
ՅԱՅԱՀԱՅԱԼԵՐԸ ԳԱՅԱՅԱՅԱ ԳՅԱ-
ԿԱՅԱ ԿՈՎԵՐՊ ԵԱՅՄՈՒՐՈՒ ՔԵՅՈՒ.

5 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 115x74 მმ.
5 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1919. 115x74 mm.

10 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 77x53 მმ.
10 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1919. 120x77 mm.

50 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 134x88 მმ.
50 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1919. 134x88 mm.

НАБІРЕНІ ІМІНІ ДОБАВІ

50

CINQUANTE ROUBLES
AYANT COURS OBLIGATOIRE
AU MÊME TITRE QUE LES BILLETS
DE CRÉDIT RUSSE

50

ПЯТЬДЕСЯТЬ РУБЛЕЙ
ИМЕТЬ ХОЖДЕНИЕ
НАРАВНЬ СЪ РОССИЙСКИМИ
ПРЕДНЯМИ БИЛЕТАМИ

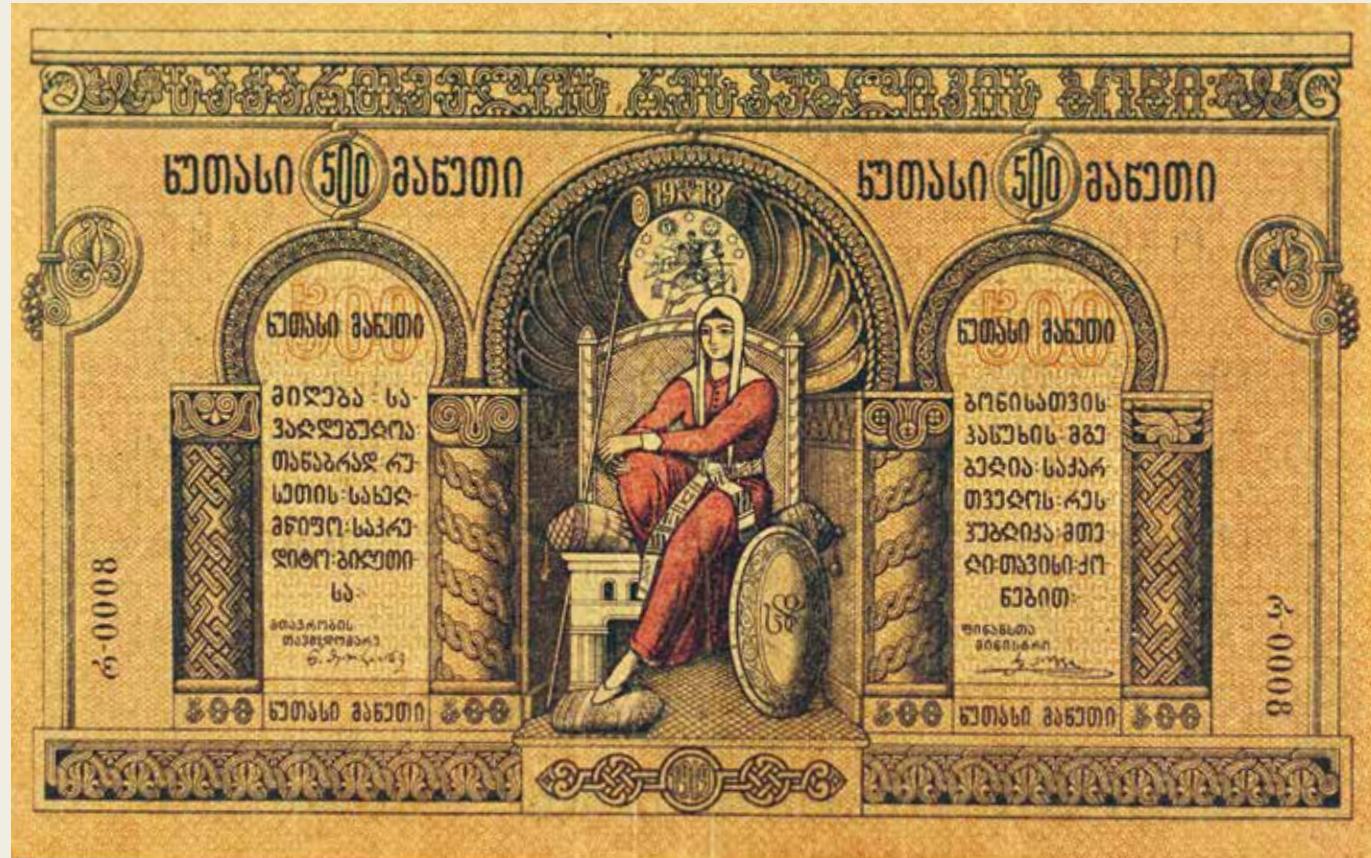
ЧАСТО ВІДНОВЛЮВАЮТЬСЯ
ЗАВІДОВІВАТИ ЗОВІЛНІ
ДО КІННИХ ВІДНОВІВ СУВІНО.

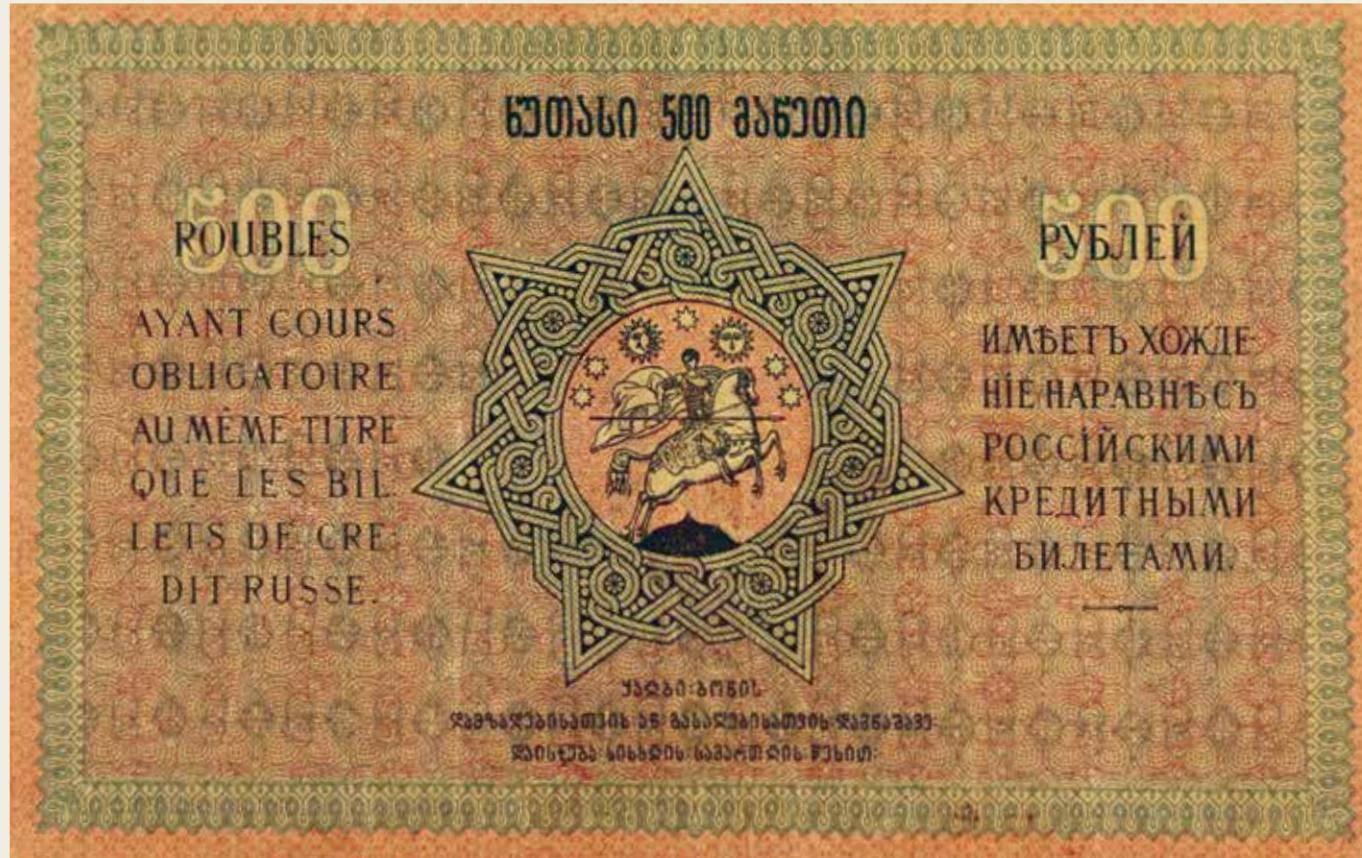

100 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 156x101 მმ.
100 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1919. 156x101 mm.

500 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1919 წელი. 163x102 მმ.
500 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1919. 163x102 mm.

AYANT COURS
OBLIGATOIRE
AU MÊME TITRE
QUE LES BIL-
LETS DE CREDIT
DIT RUSSE.

ИМЬЕТЬ ХОЖДЕ-
НИЕ НАРАВНЬСЬ
РОССІЙСКИМИ
КРЕДИТНЫМИ
БИЛЕТАМИ.

1000 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1920 წელი. 163x102 მმ.
1000 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1920. 163x102 mm.

1000

ROUBLES

AYANT COURS
OBLIGATOIRE
AU MÊME TITRE
QUE LES BIL-
LETS DE CRÉ-
DIT RUSSES.

1000

РУБЛЕЙ

ИМЬЕТЬ ХОЖ-
ДЕНІК НАРАВ-
НЪ СЪ РОССІЙ-
СКИМИ КРЕ-
ДИТНЫМИ
БИЛЕТАМИ.

1000: 1000: 1000: 1000: 1000: 1000:

5000 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიკული რესპუბლიკა. 1921 წელი. 175x105 მმ.

5000 Rubles. Democratic Republic of Georgia. 1921. 175x105 mm.

დაწესებულებათა ლიკვიდაცია, აუარებელი სამხედრო და სიძვირით გამოწვეული სხვა სახელმწიფო ხარჯები და სხვა მრავალი გარემოება იმდენ ფულს თხოულობს, რომ ჩვენი საბეჭდავი მანქანა ვერც კი ასწრებს ბეჭდვას ამ ხარჯების დასაფარავათ საჭირო ბონების ნაწილისას, მიუხედავად იმისა, რომ იგი განუწყვეტლივ მუშაობს, თუმცა ვგრძნობდი, რომ ამ ბონების ბეჭდვას, თუ იმათი ნორმა მაღლე სრულიად გარკვეული და განსაზღვრულ პირობებში არ იქნება ჩაყენებული, შეუძლია ჩვენი სახელმწიფო საშინელ ფინანსურ კატასტროფამდის მი-იყვანოს. ჩვენი მდგომარეობა განსაკუთრებით იმითაა ძნელი, რომ საბეჭდავიდან გამოსული ფული უგზოუკლოდ იმაღება, არ სჩანს იმის ტრიალი საზოგადოებაში და ფულის ბაზარი სულ ახალსა და ახალი ფულის ნიშნებს მოითხოვს. ასეთი გარემოების გამო ისეთი საკრედიტო დაწესებულებიც კი, რომელთაც დიდი პასივი აქვთ, ვერავითარ აქტივის ოპერაციებს ვერ აწარმოებენ. ეს კი საშინალად აფერხებს ქვეყნის მთელ ეკონომიკურ ცხოვრებას, ვინაიდან არსებული საზოგადოებრივი მეურნეობის პირობებში შეუძლებელია მნარმოებელ ძალათა განვითარება საკრედიტო ოპერაციების განუვითარებლად... ერთი სიტყვით, ფულის პატრონები, - არათუ კერძო პირები, დაწესებულებანიც კი, - შინ მაღლავენ ფულს, სახიფათო პირობებში, რასაც, მოგეხ-

სენებათ, არასასრუველი შედეგიც მოჰყვა. ჩვენ ვფიქ-რობთ, საჭიროა ხელი შევუწყოთ ფულის გამოჩენას და იმის საკრედიტო დაწესებულებაში დაგროვებას. რაც მეტი ფული გამოჩენდება, მით ნაკლები ბეჭდვა დაგვჭირდება ბონების. საკრედიტო დაწესებულებანიც თანდათან ნორმალურ პირობებში ჩადგებიან და შესაძლებელი გახდება აქტივის ოპერაციების აღდგენა, რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს მრეწველობის გამოცოცხლებას.“

1919-1920 წლებში სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტმა შეადგინა 76%, რაც საკმაოდ რთულ მდგომარეობაში აყენებდა ქვეყანას, ეკონომიკის დაცემას მნიშვნელოვნად ხელს უწყობდა სპეცულანტთა და საქართველოს ტერიტორიაზე შეგზავნილ აგენტთა საქმიანობა. სპეცულაციების საწინააღმდეგოდ სხვადასხვა ქალაქის გამგეობების თაოსნობით შეიქმნა სახელმწიფო სავაჭრო დაწესებულებები, რომელთა მთავარ მიზანს ბაზარზე პროდუქციის ფასების რეგულირება, მოსახლეობისთვის კი პროდუქტის ნორმალურ, რეალურ, ზოგჯერ კი უფრო დაბალ ფასშიც მიცემა წარმოადგენდა. შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და სახელმწიფო უშიშროების სამსახურები აქტიურ საგამოძიებო სამუშაოებს ეწეოდნენ სპეცულანტთა და შემოგზავნილ აგენტთა გამოსაშვარავებლად.

„ფულთა ახალ-ახალი ნაკადის ემისიას მისი დაბალხა-
რისხობრივი ქაღალდით ბეჭდვაც განაპირობებდა.
ამიერკავკასიის, ისევე როგორც საქართველოს პირ-
ველი რესპუბლიკის, ფულები უბრალო ქაღალდზე იყო
დაბეჭდილი, რომელიც, გარდა დაბალი ხარისხისა,
უდამცავნიშნოუწვიორნიშნოც იყო, რაც ქაღალდის ად-
ვილად ცვეთასა და მის გაყალბებასაც უწყობდა ხელს:
„როგორც ევროპული სახელმწიფოების პრაქტიკამ
დაამტკიცა ქაღალდის ფულის ნიშნების 30% აღებ-
მიცემობაში იცვითება და იკარგება, მით უმეტეს ეს
მოსალოდნელია ჩვენში, სადაც ბეჭდვის ტეხნიკა და
თვით ქაღალდის ღირსება დაბალ დონეზე სდგას“, -
აღნიშნავდა კონსტანტინე კანდელაკი. ფულის ნიშნების
დამზადების გაუმჯობესების მიზნით საქართველომ
დაიწყო თანამშრომლობა იტალიის სააქციო საზოგადოება „არის-
ტიდ სტადერინის“ პიეტრო მილანის ფაბრიკასთან
საქართველოს რესპუბლიკისთვის სპეციალური საბე-
ჭდი ქაღალდის მიწოდების შესახებ. იტალიიდან სა-
ქართველოში ფილიგრანული ქაღალდი 1920 წლის
სექტემბერში, ოქტომბერში, ნოემბერსა და დეკემბერში
პარტიებად შემოვიდა. აღნიშნულ საქმეს კურირებდა
ქართველი დიპლომატი ნიკოლოზ ჟაყვლი. იტალიური
ფილიგრანული ქაღალდის ფულის დამცავი ნიშნები,
ჭვირნიშნები, ვიზუალურად ოთხთაღოვან ჩარჩოში

A Mr le PRÉSIDENT LA MISSION GÉORGIAINE

Hotel Royal

R O M A

En réponse à la demande de Mr Djakeli, j'ai l'honneur de vous informer que je suis prêt à entreprendre l'impression de papier valeur pour votre pays.

Je n'ai pas les éléments pour vous donner un prix exacte, mais assez approximatif, pour un million de pièces en chaque grandeur.

Fond de sécurité en 4 différentes couleurs, billets imprimés et numérotés:

Billets de 25	chaque mille billets	L. 120.-
" " 50	" "	" 140.-
" " 100	" "	" 160.-
" " 500	" "	" 170.-

Dans le prix ne sont compris, ni le papier qui me sera livré a v./ compte, ni la gravure que je calculerai selon le dessin; mais qui reviendra à peu près Lire 4000 - 5000 pour chaque type.

Dans l'attente de vos nouvelles et avec l'espoir de pouvoir nommer votre pays comme plastique de mon établissement j'ai l'honneur Mr le Président, de vous présenter mes salutations respectueuses

A. Staderini

Roma, 3-V-20

Mme Djakeli

Ho l'onore di pregare cedeste on. Ministero di
vener disperre acciechè sia autorizzate il passaggio
in transito (Domodossola- Taranto e Domodossola-Brin-
dissi) di un (1) vagona spedite a grande velocità con
carico di carta acquistate dal mio Governo per i bi-
sogni dello Stato.

Con particolare osservanza

N. Djakeli.

Incaricato d'Affari di Georgia

n. Ministro
delle
Finanze.
ROMA.

.....

საქართველოს დიპლომატიური მისიის მიმოწერა
იტალიის ფინანსთა სამინისტროსთან.

ჩასმული ქართული ასოებია: „სდრ“-ის მხატვრული
კომბინაცია (ასოთა წყობა „სდრ“ იშიფრება, როგორც:
„საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა“.

1920 წლის განმავლობაში ქვეყანაში და რეგიონში მიმ-
დინარეპროცესებმა საკმაოდ რთული მდგომარეობის წი-
ნაშე დააყენა მთავრობა, დაეცა ქართული ბონის კურსი.
1920-1921 წლის სახელმწიფო ბიუკეტის კანონპროექტის
წინასიტყვაობაში ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის
მინისტრის მოადგილე სიმონ ავალიანი აღნიშნავდა:
„გასულ საბიუკეტო წელს საქართველოში ძალიან ცედი
მოსავალი იყო. ხორბლეულობის დეფიციტის დაფარვა,
რაციონის მინიმუმის დაზესება და შესრულება სამძიმო
საქმე შეიქმნა და ამ მიმართულებით მუშაობამ დაამ-
ძიმა მთელი ბიუკეტი და მისი წონასწორობა დაარღვია.
გორის მინისტრამ, მოულოდნელმა ეროვნულმა უბე-
დურებამ ზიანი მიაყენა სახელმწიფოს მეურნეობას
და თვალსაჩინო გავლენა იქონია ბიუკეტზე. საომარ
წესების მდგომარეობა, დაბოლოებულმა საბჭოთა აზერ-
ბაიჯანთან ომით, შიმშილობამ, მინისტრამ შეარყია
ბიუკეტის სიმტკიცე, გაადიდა ხარჯები და შეამცირა
შემოსავალი, დაარღვია დავარაუდევ ბიუკეტის ანგა-
რიშები, გამოიწვია ხარჯების ზრდა. აუცილებელ ხარ-
ჯებს, გამოწვეულს აღმშენებლობითი მუშაობით, დაერ-
თო მოულოდნელი ხარჯები“

3. Կայսությունը պնտածած էօվճառք բնույս եղաց-
արք նշանակուա.

4. Կայսեցան պիտի արդի գումարու և լին կայսու-
թյունը պետքածած կը ու բարեա պատմանեպատ զարդ-
խոցը բանակուն, ամենապատ պատմահար սելլեցը սելլեցու-
շը ու ու ըզեամ.

5. Կայսությունը պիտի արդի գումարու և ազուն ենացը
առ անակած պետքածած լիւ նույտուն նույտունը
ու անույտուն պատմէ, ամենապատ պատմահար սելլեցու-
հետ, ամենապատ պատմահար ու ինքսօն.

6. Կայսությունը պիտի արդի գումարու զարդասիցն ու
չուսու սեւնին չուսուն նու պիտի արդի պատմահար ու պա-

7. Պատմահար պիտի պատմահար նույտ կայսեցան
սելլեցությունը նույտ պատմահար սելլե, ամենու
զարդասից ու այս պատմահար պատմահար նույտունը ու
ու պատմահար պատմահար սելլե ինքսօն.

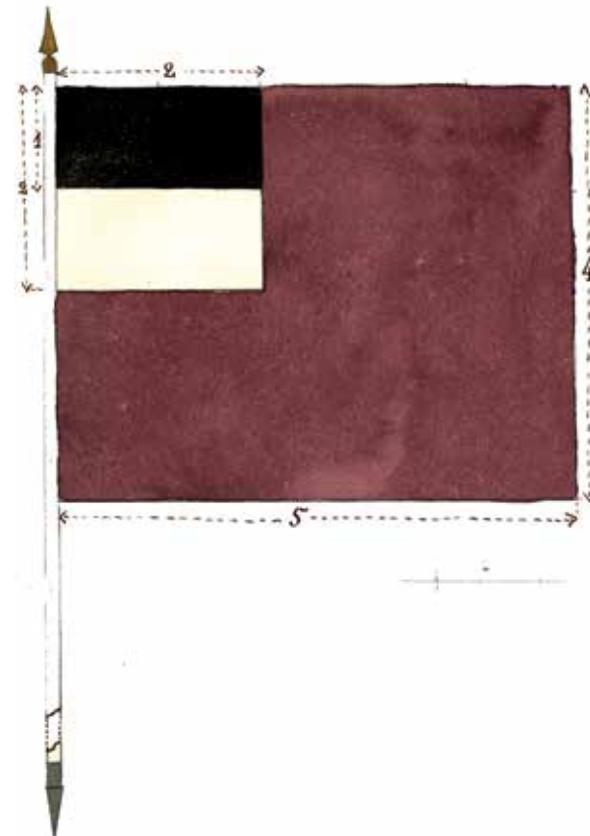
Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -

Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -

Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -
Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. - Ե. Հ. Ա. Ա. -

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის გერბი და დროშა.

1920 წლის 13 ოქტომბერს თბილისში გამართულ საგან-გებო ეკონომიკურ თათბირზე, საქართველოს მთავრობის თავმჯდომარე ნოე უორდანიამ საგანგებოდ აღნიშნა ქვეყნის ეკონომიკური რეალობა: „ჩვენ ვამბობდით, - აცხადებდა ნ. უორდანია, - რომ ეკონომიკური მხრივ კატასტროფისკენ მივისწრაფით. ბევრს არ სჭროდა ამ აღიარებისა და ეგონა, რომ ჩვენ მხოლოდ ვაშინებდით და ეს სიტყვა უკვე გამართლებულია: დღეს თვითეული ჩვენთაგანი გრძნობს, თვითეული მწვავედ განიცდის, რომ ჩვენ არა თუ მივდივართ კატასტროფისაკენ, - ჩვენ უკვე მივედით იქამდე“. დაინყო ქართული ბონის კურსის დაცემა, თუ 1919 წელს აგვისტოში - 1 გირვანქასტერლინგი - 375 ქართული მანეთი ღირდა, 1920 წლის ივლისში 1894 მანეთს შეადგენდა. რაც შეეხება შეფარდებას ოქროს მანეთთან, თუკი 1919 წლის დეკემბრისთვის საქართველოს ბონის თანაფარდობა 1 ოქროს მანეთთან იყო - 103:1, 1920 წლის ბოლოს თანაფარდობამ 1300:1-თან შეადგინა.

ქართული მანეთის გაუფასურება რიგ თბილტურ მიზე-ზებთან იყო დაკავშირებული:

1. 1920 წელს მოხდა უმნიშვნელოვანესი ეკონომიკური პარტნიორების, მეზობელი რესპუბლიკების - აზერ-ბაიკანისა და სომხეთის - გასაბჭოება ბოლშე-

ვიკური რუსეთის მიერ, რის გამოც ამ რესპუბლიკებთან საქართველოს ეკონომიკურ-სავაჭრო ურთიერთობები შეწყდა;

2. 1920 წელს აზერბაიჯანისა და სომხეთის გასაბჭოების პარალელურად საქართველოს დაზვერვას ხელთ ჩაუვარდა წითელი არმიის გეგმა, რომლის მიხედვითაც რუსეთი საქართველოზე თავდასხმას 1920 წელსვე აპირებდა. ამის გამო ქვეყნის მასშტაბით გამოცხადდა საომარი მდგომარეობა და ფართომასტრაბიანი სამხედო მობილიზაცია, რამაც უზარმაზარი ხარჯების გამოყოფა განაპირობა;
3. 1920 წელს ბათუმის ოლქი ბრიტანეთმა საქართველოს მთავრობას გადააბარა. ამ ქმედებით საქართველოს საფინანსო არხებიდან მთლიანად მოხდა ბრიტანული ფუნტი სტერლინგის გადინება. გარდა ამისა, ბათუმის ოლქის საქართველოსთვის გადაცემამ უზარმაზარი ადმინისტრაციული ხარჯების გაღებება მოითხოვა ქვეყნის ბიუჯეტიდან, რათა ამოქმედებულიყო და დაარსებულიყო ქართული სამთავრობო-ადმინისტრაციული დაწესებულებები.

მოგვიანებით, 1921 წლისთვის, ქართული ბონის კურსი კიდევ უფრო დაცემა, რის ძირითადი მიზეზიც უზარმაზარი სამხედრო ხარჯების გაღება და რუსეთ-საქართველოს ომის დაწყება იყო.

საქართველოს რესპუბლიკის მიერ 1919-1920 წლებში გამოშვებული ბონის რაოდენობა შემდეგნაირად ნაწილდება:

- 1-ლი ემისიის დროს გამოიცა 300 მლნ. მანეთის ოდენობის ქართული ბონი;
2. მე-2 ემისიის დროს - ასევე 300 მლნ. მანეთის ოდენობის ბონი;
3. მე-3 ემისიისას - 800 მლნ. მანეთის ოდენობის ბონი;
4. მე-4 ემისიისას - 7 მილიარდი მანეთის ოდენობის ბონი.

ბონის სწაფი გაუფასურების პარალელურად საჭირო გახდა უფრო მსხვილი ნომინალის ფულადი ერთეულების გამოშვება, რადგან არსებული წვრილი ნომინალური ღირებულების ქართული მანეთები ვეღარ აკმაყოფილებდა სამომხმარებლო მოთხოვნას. ფულის ნიშნების დამზადების გაიაფებისა და რაოდენობრივად შემცირების, ასევე ყოველდღიურ ცხოვრებაში ფულის ნიშნების გადატან-გადმოტანის გამარტივებისთვის ფინანსთა და ვაჭრობამრეწველობის მინისტრმა, კონსტანტინე კანდელაკმა, შეიტანა ინიციატივა დამფუძ

ნებელი კრებაში 5 000 და 10 000 ნომინალის ბონის კუპიურების გამოცემის შესახებ. 1921 წლის 1 თებერვლის პარლამენტის სხდომაზე დადგინდა 5 000 და 10 000 ნომინალის ბონების გამოცემა. 1921 წლის 8 თებერვალს დამფუძნებელმა კრებამ ოფიციალურად ძალაში მიიღო „საქართველოს ბონის 5 000 და 10 000-მანეთიანი კუპიურის გამოცემის“ დეკრეტი.

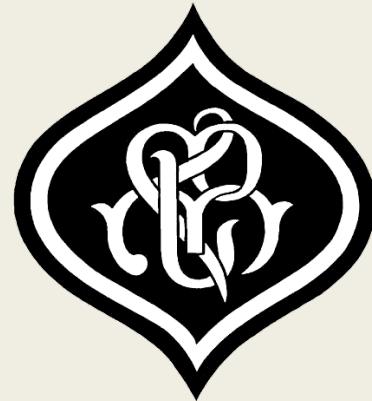
სწორედ 5000 ნომინალის ბონები იბეჭდებოდა იტლი-იდან შემოტანილ მაღალსარისხიან, ჟვირნიშნიან ქალალდებ. რაც შეეხება 10 000 ნომინალის ბონს, მისი პრაქტიკული რეალიზება საქართველოს მთავრობამ 1921 წლის ოკუპაციის შემდეგ ვეღარ განახორციელა. 1920 წლის 31 დეკემბერს 10 მილიარდი მანეთის ნომინალის ბონის გამოსაცემად დამტიკცებული დეკრეტის საფუძველზე მეხუთე ემისიით მთავრობამ 8 მილიარდ 576 მილიონი მანეთის გამოშვება მოასწრო. 1919 წლის 11 ივლისიდან საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობამ მოახდინა ქართული ბონის 5 ემისია, ფამურად - 18 მილიარდ 940 მილიონი მანეთის ოდენობით.

1921 წლის 11 თებერვალს საბჭოთა რუსეთის შეიარაღებული ძალები საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის საზღვრებში შემოიქრნენ, 19 თებერვალს მტრის ჰარი უკვე თბილისის მისადგომებთან იყო, 24 თებერვალს საღამოს მთავრობამ დატოვა დედაქალაქი და დასავლეთ საქართველოში, კერძოდ ქუთაისში გაჩერდა. 28 თებერვალს ქუთაისში მოიწვიეს საქართველოს დამფუძნებელი კრების სხდომა, რომელზეც განიხილეს, დროებით რუსეთთან ბრძოლის ფინანსური უზრუნველყოფისათვის გამოეშვათ დროებითი ფულის ნიშნები ქუთაისის ხაზინის ჩეკის სახით, რომელიც შემდგომში გადაცვლებოდა ქართულ ბონებზე. ქუთაისის ხაზინის 50 000 და 100 000 მანეთის ნომინალის ჩეკები დაიბეჭდა ჭვირნიშნიან თეთრ ქაღალდზე. საქართველოს მთავრობა 10 მარტს ბათუმში გადავიდა, 1921 წლის 18 მარტს ბათუმში გაიმართა საქართველოს დამფუძნებელი კრების ბოლო სხდომა, რომელზეც გადაწყდა საქართველოს მთავრობის წევრები, დამფუძნებელი კრების წევრთა ნაწილი, სამხედრო ოფიცრობა და მათი ოჯახის წევრები ჭერ სტამბოლში გაემგზავრნენ, შემდეგ კი საფრანგეთში პოლიტიკური თავშესაფარი პოვეს. ქუთაისის სახაზინო ჩეკები მიმოქცევაში არ გასულა, თუმცა როგორც სამშობლოს დასაცავად საომარი ოპერაციის ფინანსური

უზრუნველყოფის გამოხატულება ქართული ფულის და ზოგადად ისტორიის მაგალითია.

აღნიშნული ფულის ნიშნები აღწერილობით იდენტურია: კერძოდ, ცენტრში გამოსახულია საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის გერბი და ნარნერა ქუთაისის ხაზინა, ასევე „ფინანსთა მინისტრი“ და „ტფოლისის ხაზინადარი“ გარშემო დატანილია იურიდიული ხასიათის წარწერები. ჩეკები დაბეჭდილია თეთრ ჭვირნიშნიან ქაღალდზე, ჭვირნიშნანი წარმოადგენს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის აბრევიატურას – „სდრ“.

მიღება სავალდებულოა ერთი ოფის განმავლობაში თანაბრათ საქართველოს ფულის ნიშნისა.

№

თანხა

დრო

ვის

№

კუთავის საზოგადოებრივი ბაზონი

საზოგადოებრივი ბაზონი

1921 წ.

შპ. 50.000

მიუწვევ ამ ჩეკის წარმომძგვრს მიმოდეათი ათასი მანეთი და
ეს თანხა ჩამოიწეროს ფინანსთა და ჯაჭრობა-მრავალობის სამინისტ-
როს ანგარიშიდან.

ფინანსთა მინისტრი

ტფილისის ხაზინადარი

მიღება სავალდებულოა ერთი ოფის განმავლობაში თანაბრათ საქართველოს ფულის ნიშნისა.

განვითარებულია ქვეყნის ფულის ნიშნისა.
განვითარებულია საქართველოს ფულის ნიშნისა.
განვითარებულია საქართველოს ფულის ნიშნისა.

50 000 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1921 წელი. 210x95 მმ.
50 000 Rubles. Treasury Cheques Democratic Republic of Georgia. 1921. 210x95 mm.

№

თანხა

დრო

ვის

საქართველოს მთავრობის განმავლობაში თანაბრათ საქართველოს ფულის ნიშნისა.

№

კუთავისი ბაზის

ბაზის

1921 წ.

შ. 100.000

მიუცის ამ ჩვეის წარმომდგენს ასე ათასი მანეთი და ეს თანხა
ჩამოიწყოთ ფინანსთა და ჯაჭრობა-მრავალობის სამინისტროს ანგა-
რიშიდან.

ფინანსთა მინისტრი

ტფილისის ხაზინადარი

მიუცის საქართველოს ერთი თვის განმავლობაში თანაბრათ საქართველოს ფულის ნიშნისა.

100 000 მანეთი. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. 1921 წელი. 210x95 მმ.
100 000 Rubles. Treasury Cheques Democratic Republic of Georgia. 1921. 210x95 mm.

მიუცის საქართველოს ერთი თვის განმავლობაში თანაბრათ საქართველოს ფულის ნიშნისა.

*

გამოყენებული საქართვო მასალები

1. სცსა, 1833, I, 1404
2. სცსა, 1891, 4, 80
3. სცსა, 1891, I, 43

გამოყენებული ლიტერატურა

4. თამარ ათანელიშვილი, „ეკონომიკური რეფორმები საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში (1918-1921 წწ.)“, თბილისი, 2006 წ.
5. კონსტანტინე კანდელაგი, „საქართველოს ეროვნული მეურნეობა“, წიგნი მეორე, პარიზი, 1960 წ.
6. საქართველოს სახელმწიფო ბანკი (1919-1921) - საქართველოს ეროვნული ბანკი, თბილისი 2022 წ.
7. ნიკოლოზ სეფიაშვილი - საქართველოს პირველი რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრო,
პირველი ქართული ფულადი ნიშნების ემისია 1918-1921 წლებში, თბილისი 2018 წ.
8. როლანდ სპანდერაშვილი - საქართველოს სახელმწიფო ბანკი (1919-1921), თბილისი 2019 წ.
9. ნიკო ჟავახიშვილი, „ქართული ბონისტიკა“, თბილისი 1996 წ.
10. ნიკო ჟავახიშვილი, „საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ბონები, თბილისი 1998 წ.
11. „საქართველოს რესპუბლიკა“, 1919 წელი N11.

თ ვ ა რ ე ბ
ხაქონების ჩამაცილების მინიჭებისა.

1. ხდებ შეკვეთ ხაქონების გამოხდები ხაქონების ჩამაცილების მინიჭების მინ ხაქონ მოწოდების მინიჭების.
2. ხაქონების ჩამაცილების მინ გამოხდები გამოვს. ვართ შე დებ იქნებოდას ხაქონების ჩამაცილები ხაქონ გურიაში გამოხდების ხაქონების მინ გამოხდები ეს იქნა.
3. ხაქონების ჩამაცილები მინ გურეთ გამოხდების ხაქონების რისტრის მიზან ქრისტიანული სამართლებრივი მისამართის მიზან და მიმღებელის გამოხდების მიზან მიმღებელის.
4. ხაქონების ჩამაცილები ხადგარის ხადგარების ჩამაცილების მინ მისამართის და მიმღებელის გამოხდების მიზან მიმღებელის მიზან და მიმღებელის.
5. ხაქონების ჩამაცილები მინ გამოხდები გრძელ, ხასი, ხელი, აპლ, კუთხული, ამავეგვიანი, ასოს და ხელი გამოხდების.
6. ხაქონების ჩამაცილები მინ გამოხდები გრძელ აქნები გამოხდების მიმღებელის გამოხდების და გამოგენ ტრიალის ხასის მემანის და სამართლებრივი გამოხდების.
7. ხაქონების ჩამაცილების მინ, მისამართის აქო რომ მიმღებელი არ გორუნს ხა-მიმღებელი არ მისამართის არ მისამართის და არ მიმღებელი.
8. მისი მინ გამოხდების ან გამოხდების გამოხდები გამოხდების სისხლის ხამართ უშამ.
9. დეკრეტი ეს მიზენ ძალის მიღებას შეეძლოს გამოხდების კრებას მინ მისამართის.

7. აპრილი " 11 ".

ხაქონების გამოხდების კრებას
გამოხდების კრებას გამოხდების კრებას

ხაქონების გამოხდების გამოხდების
კრებას კრებას გამოხდების კრებას

Innocente Mangili

CASA DI SPEDIZIONI
FONDATA NEL 1848

SOCIETÀ ANONIMA CAPITALE 5.000.000 INTERAMENTE VERSATO
SEDE IN MILANO

D DISPOSITI —
— DADARI E DOBAMALI
ZINI PER CUSTODIA
JA (Bandi Mutilati) —

SUCCURSALI: GENOVA - LUINO - MONZA
NAPOLI - PARMA - TORINO - CHIASSO
TARVIS-COMO - VENEZIA - TRIESTE - TRENTO
PONTEBERA - PONTEZZA
Casa ANONIMA: OMONOIOSOBOLA - MODANE

Dono Mangili
Dir.

Alm. Puglisi
da affare nella vicina

SUCCURSALE DI Napoli 11/9/20

Piazza Municipio 73-74-75
Via Agostino Depretis, 137-140

Spettabile Legazione della Georgia

Via Montecatini, 17

ROMA

Siamo favoriti dalla riverita vostra del 6 corrente, escludendo il suo contenuto vi pregiamo i nostri sentiti ringraziamenti.

Da Napoli, per fine del mese di ottobre, vi saremo diverse partenze per Batoum e Poti, e quindi vi preghiamo diroci per quale epoca tutte le casse potranno essere pronte presso la Spettabile Cartiera Miliani per potervi dare le informazioni necessarie per la spedizione qui.

In ogni caso sarà necessario che ci diciate al nome di chi dovremo fare la polizza e gli altri documenti, e la partita è diretta a Poti oppure a Batoum.

Atteniamo leggervi con cortese sollecitudine, e frattanto qui ai vs ordini, distintamente vi salutiamo.

L/A
P. P. INNOCENTE MANGILI Società Anon.
Succursale di Napoli

Innoccenzo Mangili

en 7100
Telefono Interurbano 149

grammi: CARTIERE MILANI - FABRIANO
A. R. C. Chie 4 a 8 Fr.

Cartiere Pietro Miliani
SOCIETÀ ANONIMA

Capitale Sociale L. 7.000.000. Dividende annuale

Fabriano

le 21 Décembre 1920

Ques
pect.

CONSULAT DE LA REPUBLIQUE GEORGIENNE

à ROMA

Monsieur le Consul,

Neus vous confirmons nos lignes en date du 15 courant dont nous attendons votre réponse.

Veuillez noter que nous venons de savoir par la Compagnie maritime " Lloyd Triestino " à Venise que votre Sieur Djineria avant de s'embarquer sur le bateau " Cleopatra " lui aviez laissé les instructions de faire suivre à Batum les sept caisses dès qu'elles auraient été trouvées. Voilà le pourquoi la Compagnie susdite a embarqué de toute urgence les caisses en question sur le bateau " PRAGA ". Alors, dans le cas où vous ne l'avez déjà fait, nous vous prions de vouloir envoyer les connaissances y relatives à votre Sieur Djineria en Géorgie afin qu'il puisse dédouaner ces caisses à leur arrivée à Batum.

Nouvelle fabrication - A la fin de ce mois et précisément le 28 courant, nous irons commencer la fabrication de votre commande, et nous vous serons en conséquence, obligés si vous voudrez envoyer ici à Fabriano quelqu'un pour le descellement de la ferme filigranée, où bien veuillez nous donner l'autorisation de le faire par nous mêmes.

